

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118200110
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1118200110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Viery Markovej a JUDr. Marty Šašinkovej v právnej veci žalobcu: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976 proti žalovanej: Y. F. (predchádzajúce priezvisko T.), nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt H. W.. XXX/X, XXX XX F., štátny občan L., zastúpenej advokátom JUDr. Evou Bušovou, Tobručná 6, 811 02 Bratislava o zaplatenie istiny 198,- eur a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 27Cb/30/2018-82 zo dňa 16.10.2019 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 27Cb/30/2018-82 zo dňa 16.10.2019 v napadnutom výroku I. m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

II. Súd n e p r i z n á v a žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 198,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 3.1.2018 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 396,- eur z dôvodu, že v rozhodnom období podľa zákona č. 566/2001 Z.z. viedol žalovanej účet majiteľa cenných papierov a službu „CD-55 - vedenie účtu majiteľa“ poskytol v súlade s § 99 ods. 8 zákona č. 566/2001 Z.z. za odplatu, pričom cena služby bola vypočítaná podľa Cenníka žalobcu, ktorý bol schválený v súlade s Prevádzkovým poriadkom žalobcu a stanovami spoločnosti a kompletne znenia cenníkov sú www.cdc.sk <<http://www.cdc.sk>>. Za vedenie účtu majiteľa - služba „CD-55“ žalobca fakturoval žalovanej faktúrou č. 13001292341 splatnou dňa 28.2.2014 vo výške 198,- eur poplatok za rok 2013 a faktúrou č. 1400097538 splatnou 28.2.2015 vo výške 198,- eur poplatok za rok 2014. Žalovaná, ktorá sa stala majiteľkou cenného papiera v rámci kupónovej privatizácie, predmetné faktúry nezaplatila. Právny vzťah so žalovanou vznikol na základe zákona, preto uzatvorenie zmluvy nebolo potrebné. Faktúry za poskytnuté služby boli žalovanej doručené najneskôr spolu so žalobou, čo žalobca považoval za výzvu na plnenie. Na pojednávaní dňa 18.9.2019 žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/7/2019 a sp. zn. 12C/2/2016 a uviedol, že faktúry vzhľadom na vysoký počet klientov nedoručuje s potvrdením o doručení, avšak neuplatňuje si úroky z omeškania. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že so žalobcom neuzavrela žiadny právny vzťah, žalobca nepreukázal doručenie faktúr, poukázala na rôznu výšku fakturovaných súm za vedenie účtu v rôznych kalendárnych rokoch a

zároveň vzniesla námietku premlčania. Uviedla tiež, že nadobudla 1ks cenného papiera - akcie vydané emitentom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. na základe kupónovej privatizácie a následne bližšie nešpecifikovaným spôsobom nadobudla 16 ks akcií spoločnosti Inkflow a.s.

3. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinami založenými v súdnom spise, vykonal vo veci pojednávanie v prítomnosti zástupcov strán, vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu a následne ustálil, že medzi stranami sporu bolo nesporné vlastníctvo cenných papierov žalovanou v súlade s výpisom z účtu k 1.1.2014 a nezaplatenie žalovanej istiny 396,- eur. Sporným zostalo ustálenie výšky poplatku za vedenie účtu, nárok na jeho zaplataenie a doručenie faktúr žalovanej. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 58 ods. 1, ods. 2, § 56 ods. 1 písm. a), ods. 7 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch (ďalej len „zákon č. 600/1992 Zb.“), § 163 ods. 1, § 161, § 164a ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) (ďalej len „zákon č. 566/2001 Z.z.“), z ktorých podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že stredisko cenných papierov zriadilo bezplatne účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe prvej vlny kupónovej privatizácie, vrátane žalovanej. Medzi žalobcom a žalovanou teda k uzatvoreniu zmluvného vzťahu ako dvojstranného právneho úkonu nedošlo, ale vzťah medzi žalobcom a žalovanou bol založený zákonom. Tvrdenie žalovanej, že žalobca bol povinný uzatvoriť so žalovanou zmluvu nemá oporu v právnom predpise. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil, že žalobca má voči žalovanej nárok na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov bez potreby osobitnej zmluvnej dohody. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovanou súd prvej inštancie poukázal na § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb., § 105 ods. 5, § 161 zákona č. 566/2001 Z.z., § 387 ods. 1, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 397 Obchodného zákonníka, na základe ktorých konštatoval, že vzťah vyplývajúci z vedenia účtu majiteľa cenných papierov je potrebné považovať za obchodnoprávny, na ktorý sa vzťahuje štvorročná premlčacia doba. Samotný začiatok plynutia premlčacej doby viaže zákon na okamih, kedy veriteľ môže prvýkrát uplatniť svoje právo na súde. Splatnosť záväzku sa v zásade viaže na dohodu medzi stranami, pričom v danom prípade je nesporné, že k uzavretiu dohody medzi stranami nedošlo a splatnosť záväzku nevyplýva ani zo zákona, ktorý predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou založil. Súd prvej inštancie s odkazom na § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka v napadnutom rozsudku uviedol, že žalobca na preukázanie výzvy na splnenie záväzku predložil faktúru č. 1300129341 zo dňa 31.12.2013 adresovanú žalovanej, ktorej doručenie nevedel preukázať, v nadväznosti na čo súd prvej inštancie konštatoval, že faktúra je iba účtovným dokladom a na jej podklade nevzniká záväzkový vzťah ani záväzok žalovanej zaplatiť odplatu za poskytnuté služby. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si uplatňoval nárok na odplatu za rok 2013 a v konaní nepreukázal, že dorúčením výzvy žalovanej určil splatnosť záväzku na ním tvrdený deň 28.2.2014, je podľa súdu prvej inštancie potrebné za prvý deň, kedy mohol uplatniť svoj nárok, považovať deň 1.1.2014, t.j. deň nasledujúci po uplynutí roku 2013 v prípade odplaty za rok 2013, v dôsledku čoho všeobecná premlčacia doba začala plynúť dňa 2.1.2014 a uplynula dňa 2.1.2018. Žalobca doručil súdu žalobu dňa 3.1.2018, teda po márnom uplynutí premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu s poukázaním na skutočnosť, že hmotnoprávny účinok spočívania premlčacej doby zákon spája s dorúčením žaloby na súd, súd prvej inštancie konštatoval, že žalovanou vznesená námietka premlčania je v časti nároku na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2013 dôvodná. Premlčacia doba k nároku na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2014 začala plynúť dňa 2.1.2015 a jej koniec by pripadol na 2.1.2019. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca dňa 3.1.2018 doručil súdu žalobu, predmetná premlčacia doba dorúčením žaloby spočíva a preto súd prvej inštancie považoval námietku premlčania k tejto pohľadávke za nedôvodnú. Oprávnenosť výšky sumy fakturovanej za rok 2014 faktúrou č. 1400097538 mal súd prvej inštancie za preukázanú z Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. zo dňa 19.12.2013 v spojení s Cenníkom Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. zo dňa 25.3.2014 a s Cenníkom Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. zo dňa 29.9.2014 účinnými v rozhodnom období a v tejto súvislosti súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonanie ďalšieho dokazovania ohľadom vzniku nároku na odplatu a jej výšky. V spornom skutkovom tvrdení o doručení predmetných faktúr súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že ich doručenie má za preukázané najneskôr dňom 13.6.2018, keď boli žalovanej doručené súdom spolu s platobným rozkazom a žalobou, v nadväznosti na čo súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobca si v žalobe neuplatnil úroky z omeškania, a teda skoršie preukázanie doručenia faktúry č. 1400097538 nie je pre toto konanie právne významné. Žalovaná poukázala na zmenu priezviska (F., T.) a nemožnosť zaplatiť pohľadávku z dôvodu nevedomosti správneho variabilného a špecifického symbolu, pričom v tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že tieto tvrdené skutočnosti nemajú vplyv na nárok na zaplataenie odplaty, jej výšku a splatnosť nároku. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej

inštancie podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1, ods. 2 CSP s tým, že žalobca aj žalovaná mali v konaní čiastočný úspech v rozsahu 50% a preto súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán nepriznal.

4. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP v zákonnej lehote odvolanie v rozsahu výroku I. s tým, že proti výrokom II. a III. odvolanie nepodáva a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, ale aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie. Žalovaná v odvolaní namietala, že žalobca proti nej podal dňa 11.11.2013 žalobu o zaplatenie faktúr za roky 2008-2012 vo výške 2.255,70 eura na Okresný súd Bratislava II, ktorý pri posudzovaní námietky premlčania považoval daný právny vzťah za občianskoprávny s tým, že sa naň vzťahuje trojročná premlčacia doba, pričom žalovaná predpokladá, že na každý právny vzťah medzi ňou a žalobcom, ktorý vznikol a prebiehal na rovnakom skutkovom a právnom základe a za rovnakých okolností, sa má vzťahovať rovnaká premlčacia doba. V nadväznosti na žalobcom predložené rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 8Co/7/2019, podľa ktorého ide o obchodnoprávny vzťah, žalovaná poukázala na opozitný rozsudok Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 9Co/474/2014 a na rozdielnu rozhodovacia činnosť všeobecných súdov o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie. Opätovne uviedla, že so žalobcom neuzatvárala žiadny obchodnoprávny vzťah, pričom v čase nadobudnutia cenných papierov zákon s ich vlastníctvom žiadnu poplatkovú povinnosť nestanovoval. Následne však došlo ku zmene podmienok a akcie začal evidovať žalobca za poplatok, ktorý si sám určuje, čo žalovaná považuje za neprípustné. Poukázala na skutočnosť, že žiadnu žiadosť o zriadenie klientskeho účtu člena nepodala a má za to, že ak dochádza na základe zákona k tomu, že cenné papiere, ktoré evidovalo Stredisko cenných papierov bezodplatne, bude evidovať podľa zákona žalobca odplatne, potom si práva a povinnosti účastníci tohto právneho vzťahu musia upraviť v zmluve. Ak majiteľ cenného papiera zmluvu odmietol uzatvoriť, mal žalobca podať žalobu, aby súd majiteľovi účtu uložil povinnosť uzavrieť zmluvu, ktorej obsah žalobca v žalobe uviedol. Ak sa žiadna zmluva nemusí uzatvárať, podľa žalovanej to znamená, že postavenie účastníkov nie je rovné, lebo práva a povinnosti určuje len jedna zo strán - žalobca a druhá strana - majiteľ cenných papierov ich musí bez ďalšieho akceptovať. Ďalej žalovaná v odvolaní poukázala na skutočnosť, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie namietala nedoručenie faktúr po ich vystavení, ako aj na skutočnosť, že faktúry sú vystavené na priezvisko „T.“, pričom už v odpore proti platobnému rozkazu uviedla, že má priezvisko „F.“ a pripojila doklad o zmene priezviska. Žalovaná v odvolaní poukázala aj na rozličnú výšku poplatkov, ktoré žalobca v jednotlivých rokoch požaduje s tým, že žalovaná by považovala za správne, aby žalobca vysvetlil dôvodnosť takéhoto rozdielu vo výške poplatkov, a to najmä s prihliadnutím na to, že žalovaná sa stala dlžníkom na základe právneho predpisu, ktorý jednostranne iba jednej strane umožňuje určiť výšku poplatku vlastným vnútorným orgánom. V odvolaní žalovaná tiež poukázala na inkasné konanie realizované spoločnosťou M.B.A. Financie s.r.o. na základe splnomocnenia žalobcom.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril podaním zo dňa 18.11.2019, v ktorom uviedol, že žalobca nevedie žalovanej klientsky účet, ktorý je určený členom centrálného depozitára (banky, obchodníci s cennými papiermi), ale účet majiteľa cenných papierov a zasielal jej faktúry na adresu a priezvisko evidované v evidencii majiteľa účtu cenných papierov, ktorú žalobca vedie podľa § 105 zákona č. 566/2001 Z.z. s tým, že pre zmenu priezviska je nutné vyplniť na to určený formulár F2A zverejnený na webovej stránke, pričom podpis musí byť úradne osvedčený a žalovaná túto povinnosť nespĺnila. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nepožaduje úroky z omeškania, je možné za výzvu na plnenie považovať aj samotnú žalobu. Ďalej žalobca uviedol, že problematika posúdenia vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, vo všeobecnosti medzi CDCP a majiteľmi účtov cenných papierov, je vzhľadom na jeho dlhý vývoj veľmi zložitá, čo spôsobuje, že aplikačná prax súdov nedospela k jednoznačnému záveru, či predmetný vzťah vo vzťahu k otázke premlčania nároku hodnotiť ako občianskoprávny alebo obchodnoprávny, v nadväznosti na čo žalobca v predmetnom vyjadrení poukázal na genézu právnej úpravy viažucej sa k veci (zákon č. 600/1992 Zb. a zákon č. 566/2001 Z.z.) s tým, že zákon č. 600/1992 Zb. v ustanovení § 58 ods. 5 definuje právny vzťah medzi SCP a majiteľmi účtov ako obchodnoprávny, pričom uvedené ustanovenie považuje žalobca za kľúčové k pochopeniu rozdielnych rozhodnutí súdov v tejto veci. V ďalšej časti žalobca uviedol jednotlivé typy účtov podľa zákona č. 566/2001 Z.z. s tým, že súdy svoje stanoviská týkajúce sa občianskoprávnej povahy veci častokrát opierajú o ustanovenie § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. s odôvodnením, že nakoľko v tomto ustanovení nie je explicitne stanovené, že obchodnoprávna povaha sa týka aj vzťahov medzi CDCP a majiteľmi účtov, nie je možné

analogické použitie takéhoto odkazu na iné právne vzťahy. Žalobca s týmto záverom súdov čiastočne súhlasí, avšak nesúhlasí s tým, že neexistuje odkaz, ktorý by typy účtov (typ 1: účet majiteľa fyzickej osoby - kupónová privatizácia vzniknutý priamo zo zákona podľa § 58 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. a typ 2: účet majiteľa fyzickej alebo právnickej osoby vzniknutý na základe žiadosti - zmluvy podľa § 58 ods. 2 zákona č. 600/1992 Zb.) definoval ako obchodnoprávne. V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustanovenia §§ 161 a 164 zákona č. 566/2001 Z.z., z ktorých je podľa neho zrejmé, že tieto účty nezanikli a ich vznik a povahu je nutné posudzovať podľa zákona č. 600/1992 Zb., ktorý v § 58 ods. 5 jednoznačne definoval ich obchodnoprávny charakter. Navyše, žalobca zastáva názor, že takýto vzťah je nutné posudzovať ako obchodnoprávny vychádzajúc z ústavného princípu rovnosti a použitého výkladu. V prípade pripustenia skutočnosti, že § 105 ods. 5 je jediným platným ustanovením, ktoré upravuje obchodnoprávnu povahu vzťahu vedenia účtu majiteľa, je podľa žalobcu namieste otázka, prečo zákonodarca do predmetného ustanovenia nezahrnul aj vzťah medzi CDCP a majiteľmi účtov typu 1 a typu 2, keď aj v pôvodnom zákone bol tento vzťah definovaný ako obchodnoprávny. Žalobca sa vo vyjadrení ďalej venoval analogickému a teleologickému výkladu ustanovenia § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. s tým, že podľa jeho názoru za ich použitia možno toto ustanovenie rozšíriť aj na právne vzťahy týkajúce sa vedenia účtu majiteľa medzi CDCP a majiteľmi účtov.

6. Žalovaná v odvolacej replike zo dňa 6.12.2019 uviedla, že so žalobcom neuzavrela žiadny zmluvný vzťah, na základe ktorého by mala voči nemu povinnosť oznamovať mu ním vyžadované skutočnosti spôsobom, ktorý si on sám určil s dôsledkom, že iným spôsobom oznámené skutočnosti nemusí akceptovať. Opätovne poukázala na skutočnosti týkajúce sa doručovania faktúr, ako aj na uplatňovanie poplatkov za jednotlivé roky v rozličnej výške a tiež na skutočnosť, že i žalobca uznáva rozdielnu aplikačnú prax súdov, pričom žalovaná sa nestotožňuje s jeho argumentáciou, ako občianka sa zúčastnila kupónovej privatizácie a myslí si, že sa na predmetnú vec vzťahuje Občiansky zákonník.

7. Žalobca v odvolacej duplike zo dňa 18.12.2019 uviedol, že má za to, že v konaní uviedol všetky jemu známe podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, poprel skutkové tvrdenia žalovanej, ktoré nepovažoval za správne a uviedol vlastné tvrdenia o popretých predmetných skutkových tvrdeniach a doložil dôkazy, ktoré mal k dispozícii a na ktoré vo svojich tvrdeniach odkazoval.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP) a po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie nariadil vo veci s poukazom na § 385 ods. 1 CSP pojednávanie, na ktorom v nadväznosti na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 677/2017-25 zo dňa 10.11.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Bdo/42/2015 zo dňa 8.6.2016 (uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 55/2017) zrealizoval smerom ku sporovým stranám v súlade s § 382 CSP výzvu na vyjadrenie k novej aplikácii zákonných ustanovení, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania neboli použité a po vykonaní pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné a nakoľko nie sú splnené podmienky na potvrdenie a ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu odvolaním dotknutého zaväzujúceho výroku I., je potrebné v tejto časti napadnutý rozsudok zmeniť.

9. Právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní pred odvolacím súdom konanom dňa 21.4.2022 uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiava argumentácie prezentovanej pred súdom prvej inštancie a v plnom rozsahu sa pridržiava obsahu podaného odvolania, pričom vo vzťahu ku skutočnosti, že predmetné odvolanie výslovne nesmeruje voči súvisiacemu výroku o náhrade trov konania, uviedla, že trovy konania neboli pre ňu podstatné, ale podstatné bolo, aby sa v danom prípade aplikovalo premlčanie podľa Občianskeho zákonníka s tým, že trovy konania neuplatňuje ani v súčasnosti. V rámci záverečného návrhu právna zástupkyňa žalovanej uviedla, že zotrváva na odvolacom návrhu uvedenom v odvolaní s tým, že žalovaná strana neuplatňuje nárok ani na prvoinštančné ani na odvolacie trovy konania.

10. Splnomocnený zástupca žalobcu na predmetnom pojednávaní pred odvolacím súdom uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného vyjadrenia k odvolaniu, ako aj následnej dupliky s tým, že žalobcovi sú známe vyššie uvádzané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, avšak žalobca sa s ich obsahom nestotožňuje, nakoľko predmetné rozhodnutia vôbec nezohľadnili ustanovenie § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb., ktorý daným právnym vzťahom jednoznačne priradil obchodnoprávny charakter a následná právna úprava

zákonom č. 566/2001 Z.z. len rozšírila okruh subjektov, ktorých sa týkalo vedenie účtu majiteľov cenných papierov, ku ktorým takisto priradila obchodnoprávny charakter. Žalobca má za to, že pokiaľ by sa boli súdy vo svojich rozhodnutiach zaoberali aj aplikáciou § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb., boli by tieto rozhodnutia iné, avšak možno aj chybou právnych zástupcov žalobcu nebola táto argumentácia v daných konaniach uplatnená. To, že v danom prípade nemôže ísť o občianskoprávny vzťah ani z pohľadu spotrebiteľského práva, je podľa žalobcu dané už tou skutočnosťou, že v danom prípade nebola uzavretá žiadna spotrebiteľská zmluva, čo zároveň vylučuje aj aplikáciu § 261 Obchodného zákonníka, ktorú tak Ústavný súd Slovenskej republiky, ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež použili. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca poukázal na odlišné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktoré bolo vydané až po uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a v ktorom Krajský súd v Bratislave posúdil predmetný vzťah ako obchodnoprávny a aj zdôvodnil svoj odklon od skoršieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa žalobcu aj v prípade, ak by súd posudzoval predmetný vzťah ako občianskoprávny, nedošlo k premlčaniu nároku, nakoľko premlčaciu lehotu bolo potrebné začať počítať až od splatnosti faktúry, keďže vystavenie faktúry a na to naviazaná splatnosť je momentom, kedy si žalobca môže právo uplatniť. Žalobca má tiež za to, že súd prvej inštancie nesprávne posudzoval premlčaciu lehotu ako hmotnoprávnu, keďže podľa názoru žalobcu mala byť posudzovaná ako procesnoprávna a v takom prípade by lehotá bola zachovaná, keďže žaloba bola podaná na poštovú prepravu dňa 29.12.2017. V rámci záverečného návrhu splnomocnený zástupca žalobcu uviedol, že má za to, že žalobca v odvolacom konaní preukázal dôvodnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré žalobca považuje za spravodlivé a za dostatočne odôvodnené a z toho dôvodu žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovanej zamietol s tým, že žalobca neuplatňuje náhradu trov odvolacieho konania.

11. Odvolací súd na predmetnom pojednávaní v zmysle § 384 ods. 1 CSP zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu oboznámením listín predložených stranami sporu v konaní pred súdom prvej inštancie, a to faktúry č. 1300129341 a č. 1400097538, rozhodnutie Okresného úradu Bratislava zo dňa 8.11.2016 o zmene priezviska žalovanej, rozhodnutie Úradu pre finančný trh zo dňa 28.8.2003, výpis z účtu majiteľa k spätnému dátumu zo dňa 1.1.2014, faktúra č. 1815014725, výzva na zaplatenie zo dňa 3.5.2017 a detailný rozpis záväzku, rozsudky Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/7/2019-117 zo dňa 21.5.2019 a č. k. 12C/2/2016-302 zo dňa 21.11.2017, ako aj oboznámením listinných dôkazov predložených žalovanou ako príloha k odvolaniu, a to rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/474/2014 zo dňa 13.11.2014, doručka zo 16.1.2019, faktúra č. 1815014725, výpis z účtu majiteľa k spätnému dátumu zo dňa 31.12.2018, formulár zmluvy o zriadení a vedení účtu majiteľa zaknihovaných cenných papierov, Cenník žalobcu účinný od 20.12.2013 spolu s Dodatkom č. 1, Cenník žalobcu účinný od 1.10.2014 a Článok I. - Definície a výklad vybraných pojmov.

12. Podľa § 56 ods. 7 zákona č. 600/1992 Zb. činnosť podľa odseku 1 písm. c) podľa § 58 ods. 1 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/600/vyhlasene_znenie.html> a § 60 ods. 1 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/600/vyhlasene_znenie.html> vykonáva stredisko bezplatne. Ostatné činnosti vykonáva stredisko za odplatu na základe zmluvy. Ustanovenia cenových predpisov tým nie sú dotknuté.

13. Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. stredisko zriadi účet každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov.

14. Podľa § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom sa spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

15. Podľa § 174 bod 1. zákona č. 566/2001 Z.z. (Zrušovacie ustanovenia) zrušujú sa § 1 až 99f a § 102 zákona č. 600/1992 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/600/>> o cenných papieroch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 88/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 246/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 373/1996 Z.z., zákona č. 204/1997 Z.z., zákona č. 144/1998 Z.z., zákona č. 128/1999 Z.z., zákona č. 247/2000 Z.z., zákona č. 331/2000 Z.z. a zákona č. 483/2001 Z.z.

16. Podľa § 161 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 164a ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov sa považuje za evidenciu podľa § 99 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/20220501>>, ktorú centrálny depozitár vedie za odplatu. Účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov vedie centrálny depozitár. Centrálny depozitár je oprávnený zmeniť číselné označenie tohto účtu, pričom spôsob prečíslovania je povinný uverejniť v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcou burzové správy. Činnosť podľa predchádzajúcej vety je centrálny depozitár oprávnený vykonať, len ak je spôsob a postup tejto činnosti upravený v prevádzkovom poriadku.

18. Podľa § 164a ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) centrálny depozitár je oprávnený, z dôvodu potreby vykonania úprav v systéme pre technické spracovanie údajov centrálného depozitára, zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/20220501>> a presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/20220501>> aj bez žiadosti, pričom je povinný vykonať túto činnosť bezodplatne. Túto činnosť je centrálny depozitár oprávnený vykonať, len ak je spôsob a postup tejto činnosti upravený v prevádzkovom poriadku.

19. Podľa § 164a ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) na činnosť uvedenú v odseku 4 sa nevzťahujú ustanovenia § 18 až 27 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/20220501>>. Po presunutí cenných papierov z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/20220501>>, účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov zaniká.

20. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi, ktoré sa môžu uplatňovať len voči emitentovi alebo voči inej zákonom určenej právnickej osobe alebo fyzickej osobe, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>> alebo Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> o záväzkových právnych vzťahoch, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2014) právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20140613.html>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20140613.html>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

24. Podľa § 100 ods. 3 Občianskeho zákonníka nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

25. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20211228>>) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov.

29. Podľa § 261 ods. 8 Obchodného zákonníka pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

30. Podľa čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

31. Podľa čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

32. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

33. Predmetom odvolacieho prieskumu bol zaväzujúci výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý jediný bol v danom prípade dotknutý odvolaním a ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 198,- eur predstavujúcej poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za kalendárny rok 2014, vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie neuznal opodstatnenosť žalovanou uplatnenej námietky premlčania, keďže pri jej posudzovaní vychádzal z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ustanovenia § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. a § 105 ods. 5, § 161 zákona č. 566/2001 Z.z. V rámci odvolacích dôvodov žalovaná namietala nesprávnosť aplikácie príslušných ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich premlčanie na daný prípad, pričom tieto odvolacie dôvody vyhodnotil odvolací súd ako odvolaciu argumentáciu zásadného charakteru, s ktorou je potrebné sa v rámci odvolacieho konania primárne vysporiadať.

34. Niet pochyb o tom, že v otázke premlčania nárokov súvisiacich s poplatkami za vedenie účtu majiteľa cenných papierov - fyzickej osoby nepodnikateľa, zriadeného na základe zákona vo vzťahu k cenným papierom nadobudnutým v rámci kupónovej privatizácie, nie sú všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní jednotné, na čo poukázali vo svojich vyjadreniach aj sporové strany. Po dôslednom posúdení rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolania žalovanej a následnej odvolacej argumentácie strán sporu, po oboznámení sa s obsahom spisu a po vykonaní odvolacieho pojednávania dospel odvolací súd k jednoznačnému záveru o vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu a o potrebe aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka pri posudzovaní dôvodnosti, resp. nedôvodnosti žalovanou vznesenej námietky premlčania voči žalobcom uplatňovanému nároku. Pri ustálení vyššie uvedeného právneho záveru vychádzal odvolací súd predovšetkým z dikcie vyššie citovaných zákonných ustanovení, z ktorých je zrejmé, že § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. bol zrušený ustanovením § 174 bod 1. zákona č. 566/2001 Z.z. (Zrušovacie ustanovenia) s tým, že zo znenia § 161 zákona č. 566/2001 Z.z. vyplýva, že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, s výnimkou vzniku týchto právnych vzťahov a nárokov z nich vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, pričom v danom prípade jednoznačne ide o nárok vzniknutý už za účinnosti zákona č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na ustanovenia § 164a ods. 4, ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase), ktoré upravovali postup centrálného depozitára po zmene právnej úpravy zavedenej zákonom č. 566/2001 Z.z., a to vrátane zániku účtu majiteľa zriadeného podľa doterajších predpisov a zriadenia nového účtu majiteľa podľa § 105 a presunutia cenných papierov z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105. V nadväznosti na to odvolací súd v ďalšom poukazuje na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase), ktorý podriaďoval právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi uplatňované voči emitentovi

alebo voči inej zákonom určenej právnickej osobe alebo fyzickej osobe pod právny režim Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o záväzkových právnych vzťahoch s tým, že ustanovenie § 104 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) obsahuje jednoznačnú a zrozumiteľnú definíciu pojmu „člen“, aplikovaním ktorej dospel odvolací súd k záveru o nemožnosti podradenia daného právneho vzťahu založeného medzi žalobcom a žalovanou ako fyzickou osobou pod dikciu ustanovenia 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) a v nadväznosti na to pod právny režim Obchodného zákonníka. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje tiež na vyššie citované ustanovenia § 261 Obchodného zákonníka, ktoré taktiež vylučujú aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich právny inštitút premlčania na daný prípad, keďže niet pochyb o tom, že v danom prípade nejde o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi a odvolací súd sa nestotožňuje ani s argumentáciou žalobcu o absolútnom obchode v zmysle § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, nakoľko v danom prípade nesporne nejde o záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a tiež nejde ani o záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov, keďže medzi sporovými stranami nebola uzavretá žiadna zmluva. Z vyššie uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu plynie jednoznačný záver o neopodstatnenosti aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka pri posudzovaní žalovanou vznesenej námietky premlčania, ale naopak o potrebe jej posudzovania v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko v prípade žalovanej nepochybne ide o fyzickú osobu - nepodnikateľa bez existencie akéhokoľvek zmluvného vzťahu so žalobcom, ktorý pre žalovanú vedie účet majiteľa cenných papierov v rozhodnom čase zriadený podľa § 105 zákona č. 566/2001 Z.z. realizáciou postupu v zmysle § 164a ods. 4, ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z., zavedeného novelizáciou zákonom č. 209/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/566/>>. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, o čom podporne svedčí aj údaj vyplývajúci z výpisu z účtu majiteľa č. XXXXXXXXXXXXX k spätnému dátumu zo dňa 1.1.2014, z ktorého vyplýva dátum registrácie účtu 1.1.2008 (č.l. 33 súdneho spisu).

35. S prihliadnutím na znenie ustanovení čl. 2 ods. 1, ods. 2 Základných princípov CSP, zakotvujúcich princíp právnej istoty naviazaný predovšetkým na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, odvolací súd za účelom podpory svojich vyššie ustálených právnych záverov poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8.6.2016 pod sp. zn. 1Obdo/42/2015 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 55/2017), v ktorom najvyšší súd ako najvyššia súdna autorita v systéme všeobecných súdov vyslovil, že „Ustanovenie § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoCP“) presne určuje okruh vzťahov, ktoré sa subsidiárne podriaďujú Obchodnému zákonníku. Analogické použitie takéhoto odkazu na iné vzťahy, ktoré v ňom uvedené zákonné podmienky nespĺňajú, je neprípustné. Pokiaľ neexistuje v ZoCP ako osobitnom predpise (lex specialis) pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na Obchodný zákonník (ako je to v ust. § 105 ZoCP), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný predpis občianskeho práva, ak je majiteľom účtu cenných papierov fyzická osoba nepodnikateľ.“ Zároveň najvyšší súd ako súd dovolací v predmetnom uznesení konštatoval, že „Z povahy záväzku, ktorý nespĺňa podmienky relatívneho ani absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa ust. § 261 ods. 1 až 3, resp. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, keďže nevznikol na základe zmluvy, ale zo zákona, ako aj z povahy žalovaného ako subjektu bez podnikateľského charakteru vyplýva, že na daný vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Všeobecné súdy tak správne situáciu vyhodnotili bez toho, aby dovolací súd v ich hodnotení vzhliadol prvok prekvapivosti, arbitrárnosti či zakázanej retroaktivity. Pokiaľ neexistuje v osobitnom predpise pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na právny predpis (ako je to v ust. § 105 ZoCP), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný predpis občianskeho práva, teda výlučne Občiansky zákonník. Subsidiarita osobitného predpisu obchodného práva je použiteľná len pre prípady priameho legislatívneho odkazu.“

36. Pri svojom rozhodovaní v danej veci odvolací súd vychádzal aj z ďalšieho rozhodnutia najvyššej súdnej autority, ktorým je uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.11.2017 pod č. k. II. ÚS 677/2017-25 a ktorým ústavný súd v spojenom konaní rozhodol o viacerých sťažnostiach Centrálného depozitára cenných papierov Slovenskej republiky (v danom konaní žalobca) a tieto zamietol ako zjavne neopodstatnené. Ústavný súd uviedol, že „prerokované sťažnosti sú pokračovaním množstva v podstate rovnakých žalôb sťažovateľa proti majiteľom účtov cenných papierov. Z tohto dôvodu pristúpilo plénum ústavného súdu k spojeniu vecí, a to najmä preto, že sťažnosti majú

rovnaký právny základ. Sťažovateľ od roku 2008 výrazne zvýšil poplatok za vedenie účtu, majiteľom nedoporučene rozoslal faktúry, a neskôr, spravidla „na hrane“ premlčacích lehôt žaloval majiteľov o úhradu poplatku za vedenie účtu s príslušenstvom. Tieto žaloby sú odrazom zložitej ekonomickej transformácie, keď množstvo majiteľov účtov drží „pozabudnuté“ cenné papiere z kupónovej privatizácie. V prípadoch sa tak prelínajú (i) starý (zákon č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov) a nový zákon o cenných papieroch a s tým spojené otázky, či vzťah vznikol ex lege alebo zo zmluvy, (ii) zložitý vzťah občianskoprávnej a obchodnoprávnej úpravy a (iii) v neposlednom rade ochrana spotrebiteľa podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že predmetné „hromadné“ žaloby sú hmotnoprávne komplikované. Z právnických databáz je zrejmé, že v mnohých prípadoch na okresných a krajských súdoch sťažovateľ uspel a od toho odvíja aj nespokojnosť vo veciach s opačným výsledkom.“ Ďalej ústavný súd konštatoval, že „V troch veciach mali krajské sudy rôzne názory na namietané hmotnoprávne otázky. Tieto názory však z hľadiska procesnej svojvôle, ktorú zakazujú napadnuté články ústavy a dohovoru, obstoja, pretože boli riadne odôvodnené a právne názory, ktorých výsledkom je záver o trojročnej premlčacej lehote, nie sú ani z hmotnoprávneho hľadiska svojvoľné. Vo všetkých troch prípadoch nachádzali krajské sudy normu, prostredníctvom ktorej „posunuli“ nárok žalobcu z priestoru obchodnoprávneho do priestoru občianskoprávneho.“ V ďalšej časti predmetného uznesenia ústavný súd uviedol, že Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 10Co/750/2014 zo dňa 16.4.2015 akcentoval § 9 ods. 3 zákona o cenných papieroch; Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 3Co/53/2015 zo dňa 26.8.2015 „transformoval“ vzťah obchodnoprávny na vzťah občianskoprávny cez § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka; Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 13Cob/105/2015 zo dňa 23.9.2015 akcentoval § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch, pričom „podľa názoru ústavného súdu sú uvedené odôvodnenia odvolacích súdov dostatočné, keďže týmito dávajú odpovede na kľúčové námietky sťažovateľa. Ústavný súd v uvedených súvislostiach akceptuje právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý síce dosiaľ záväzne nezjednotil otázku premlčania vo vzťahu k účtom vedeným sťažovateľom, avšak vo veci sp. zn. 1Obdo/42/2015 využil priestor obiter dictum v uznesení o odmietnutí dovolania podaného pre odňatie možnosti konať pred súdom, kde uviedol, že sa v týchto veciach jedná o (i) záväzok zo vzťahu majiteľa účtu a žalobcu a záväzok vzniknutý (ii) ex lege, a nie o záväzok zo vzťahu uvedenom v § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch.“

37. V nadväznosti na argumentáciu žalobcu rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.11.2017 pod č. k. 12C/2/2016-302 odvolací súd uvádza, že predmetné rozhodnutie sa týkalo osobitného typu konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, v rámci ktorého súd žalobný návrh posudzoval výlučne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa, a nie vo vzťahu k otázke premlčania, ktorá nebola predmetom rozhodovania ani len okrajovo. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.5.2019 pod č. k. 8Co/7/2019-117, ktorý bol vydaný v období po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8.6.2016 pod sp. zn. 1Obdo/42/2015 a v ktorom podľa tvrdenia žalobcu mal krajský súd odôvodniť svoj odklon od skoršieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd po oboznámení sa s obsahom predmetného rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že sa v ňom nenachádza ani zmienka o žiadnom skoršom rozhodnutí najvyššieho súdu, a teda ani vysvetlenie žiadneho odklonu, pričom s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia a právne závery vyplývajúce z vyššie uvedených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít sa odvolací súd nestotožňuje so závermi z neho vyplývajúcimi.

38. Po ustálení záveru o potrebe aplikovania ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich premlčanie pristúpil odvolací súd k samotnému posúdeniu opodstatnenosti žalovanou uplatnenej námietky premlčania vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za kalendárny rok 2014 v sume 198,- eur, ktorý žalobca vyúčtoval žalovanej faktúrou č. 1400097538 vystavenou dňa 31.12.2014 s dátumom dodania 31.12.2014 a s dátumom splatnosti 28.2.2015. Žalovaná poprela doručenie predmetnej faktúry a žalobca v konaní nepreukázal ani jej doručenie a dokonca ani jej zaslanie žalovanej. Právo žalobcu na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov je nepochybne právom podliehajúcim premlčaniu v zmysle § 100 Občianskeho zákonníka, a to vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, vo vzťahu k začatiu plynutia ktorej odvolací súd ustálil, že vzhľadom na absenciu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu a zároveň absenciu akejkoľvek dohody o vystavovaní faktúr a ich splatnosti (vystavovanie faktúr a splatnosť odplaty za vedenie účtu majiteľa cenných papierov nie je ani predmetom zákonnej úpravy) je potrebné vychádzať z nespornej skutočnosti, že ide o ročný poplatok za kalendárny rok 2014, v dôsledku čoho ide o právo, ktoré sa po prvý raz mohlo vykonať 1.1.2015, keď sa toto právo v tento deň transformovalo do nároku a od tohto dňa sa aj odvíja plynutie trojročnej premlčacej doby,

ktorej koniec v súlade s § 122 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka pripadol na deň 2.1.2018 (utorok - pracovný deň). Predmetná žaloba bola súdu prvej inštancie doručená až dňa 3.1.2018, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, v dôsledku čoho s poukazom na žalovanou riadne uplatnenú námietku premlčania, nemožno žalobcovi priznať premlčané právo na zaplatenie odplaty za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za kalendárny rok 2014 a žalobou uplatnený nárok na jej zaplatenie je nutné zamietnuť. Premlčacia doba je bez akýchkoľvek pochyb lehotou hmotnoprávnou vyplývajúcou výlučne z hmotnoprávneho predpisu (v danom prípade z Občianskeho zákonníka), pre ktorú platí, že pre zachovanie práva je nevyhnutné, aby úkon došiel adresátovi alebo aby bol posledný deň lehoty podaný na súde, prípadne aby došiel inému orgánu, ktorý má rozhodovať o súkromnoprávnom nároku, t.j. nepostačuje, aby bolo podanie obsahujúce právny úkon posledný deň lehoty odovzdané na pošte alebo na inom orgáne, ktorý je podľa zákona povinný doručovať, ako je tomu pri lehotách procesných. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd vyhodnotil ako irelevantnú argumentáciu žalobcu, ktorou bez akéhokoľvek relevantného zdôvodnenia a opory v právnej úprave namietal, že podľa jeho názoru mala byť premlčacia doba posudzovaná ako procesnoprávna lehota.

39. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na znenie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie a ani na zrušenie odvolaním žalovanej dotknutého výroku I. napadnutého rozsudku a z toho dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I., ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 198,- eur, v súlade s ustanovením § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

40. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

41. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. V danom prípade mala v konaní vo vzťahu k meritu sporu plný úspech žalovaná, keďže rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 27Cb/30/2018-82 zo dňa 16.10.2019 v rozsahu zamietajúceho výroku II. nebol dotknutý odvolaním oprávnenej osoby a v tejto časti už nadobudol právoplatnosť a v rozsahu zaväzujúceho výroku I. bol zmenený odvolacím súdom, v dôsledku čoho žalovanej vzniklo právo na náhradu trov tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania. Nakoľko však právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní pred odvolacím súdom výslovne uviedla, že žalovaná strana neuplatňuje nárok ani na prvoinštančné ani na odvolacie trovy konania, odvolací súd nepriznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

44. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).